

Bibliotecari omagiați în 2024 – Nicolai Sanalatii

Responsabilă – Elena Harconița

100 de ani de la nașterea lui Nicolai Sanalatii, specialist în domeniul biblioteconomiei, bibliograf, Om emerit al culturii.

Nicolai SANALATII 1924-2012. S-a născut la 13 decembrie 1924 în or. Camenca. A decedat la 20 iunie 2012 la Chișinău. A participat la cel de-Al Doilea Război Mondial. A absolvit Facultatea de Istorie și Filologie, secția istorie, a Universității de Stat din Chișinău (1952). Din 1951 până în anul 1963 activează ca bibliograf principal, șef de secție, director adjunct și director interimar al Bibliotecii Republicane „N. Krupskaja” (astăzi, Biblioteca Națională a Republicii Moldova). La finele anului 1963 a fost numit director adjunct al Bibliotecii Științifice ce Centrale a Academiei de Științe a Moldovei, iar în perioada 1966-1977 a deținut funcția de director al acestei biblioteci. În 1977 a fost invitat la conducerea Camerei Naționale a Cărții. În 1985 s-a retras din activitate. A elaborat catalogul „Cărțile editate în RSS Moldovenească”, publicat în trei fascicule, pe anii 1944-1950 (1955); 1951-1955 (1957) și (1956-1957) (1958). Acestea au constituit piatra de temelie a bibliografiei de stat din Moldova. După 1958, pregătirea unor astfel de bibliografii a fost preluată de Camera Națională a Cărții. S-a implicat în elaborarea diverselor materiale informativ-metodice, a participat la implementarea lucrărilor științifice în economia națională, a practicat diverse genuri de bibliografii de recomandare: „Ce trebuie să citească crescătorii de vite din Moldova?” (Chișinău, 1955), „Ce trebuie să citească pomicultorul și viticultorul din Moldova?” (Chișinău, 1955). În anul 1960, odată cu trecerea Bibliotecii Naționale într-un nou edificiu, au fost realizate diverse modificări în structura și statele de personal. A fost inaugurată și Secția de bibliografie națională, al cărei șef devenise Nicolai Sanalatii. A manifestat în această calitate abilități de manager, atrăgând specialiști cu o pregătire în diverse domenii: biblioteconomie, limbă și literatură, geografie, biologie, fizică, agricultură ș.a., care au contribuit la apariția unor lucrări bibliografice tematice de înaltă calitate. Trecând prin „școala Sanalatii”, mulți dintre angajații acestei subdiviziuni au devenit directori de departamente și de biblioteci universitare, profesori sau șefi de catedră. A fundamentat științific sistemul informativ al bibliotecii, precum și elaborarea unor bibliografii cu indexuri științifice auxiliare. A inițiat editarea bibliografiilor fundamentale specializate: „Critica și știința literară în Moldova” (1966-1970, 1971-1975), „Arta Moldovei: 1924-1974”, „Istoria, arheologia, etnografia a Moldovei: 1918-1968” și a altor lucrări. A contribuit la stabilirea colaborării cu biblioteci din România, Rusia, Ucraina ș.a. În perioada directoratului său la Camera Națională a Cărții, Nicolai Sanalatii a inițiat completarea retrospectivă a colecției, date fiind lacunele create în anii 1920 și 1930. În acest sens, a apelat la instituțiile arhivistice, muzeale, bibliotecare din Ucraina, dar și la persoane particulare. Se colecționau, de asemenea, microfilme, fotocopii. Se intensifică bibliografierea sistematică și corectă a presei. În fiecare trimestru începe să apară „Cronica presei”, sunt instituite secții aparte de completare și editare a literaturii, de catalogare, de bibliografie, de depozitare a publicațiilor. Nicolai Sanalatii a fost distins cu ordine și medalii pentru participare la cel de-Al Doilea Război Mondial, cu Medalia „Veteran al muncii”. În anul 1961 i s-a conferit titlul „Om emerit al culturii din RSS Moldovenească”.

Bibliografii e selectivă:

1. Ce să citim / alcăt.: N. C. Sanalatii. – Chișinău : Cartea Moldovenească, 1960. – 16 p. – (În ajutorul cititorului bibliotecii sătești și colhoznice).
2. Sanalatii, N. Cărțile editate în RSSM (1951-1955) / N. Sanalatii. – Chișinău : Editura de Stat a Moldovei, 1957. – 343 p.
3. Sanalati, N. Cărțile editate în RSSM (1944-1950) / N. Sanalatii. – Chișinău : Editura de Stat a Moldovei, 1955. – 159 p.
4. Sanalatii, Nicolae C. Cărțile, editate în RSSM (1956-1957) / alcăt.: Nicolae C. Sanalatii. – Chișinău : Editura de Stat a Moldovei, 1958. – 191 p.

5. Chiriac, Vlad. Nicolae Sanalati – bibliolog marcat de destin / Vlad Chiriac // Literatura și arta. – 2003. – 27 noiem. – P. 7.
6. Chiriac, Vlad. Nicolae Sanalati, un bibliolog marcat de destin // Biblioteca academică 1928-2003 : (Istoric, evoluție, personalități, evocări) / Academia de Științe a Moldovei ; Biblioteca Științifică Centrală. – Chișinău, 2003. – P. 160-163.
7. Sanalati Nicolae // Biblioteca Științifică Centrală „Andrei Lupan” : [site]. – URL: <http://bsclupan.asm.md/?Ing=2&action=show&cat=91&obj=175> (accesat: 27.09.2023).
8. Sanalati Nicolae // Camera Națională a Cărții : 45 de ani, 1952-2002 / aut.: Valentina Chitoroagă, Ion Șpac, Gheorghe Bobână [et al.] ; ed. îngrijită de Valentina Chitoroagă ; red.-coord.: Tamara Osmochescu. – Chișinău, 2002. – P. 122-123.
9. Șpac, Ion. Nicolae Sanalati – bibliograf și manager de elită / Ion Șpac // Reflecții biblioteconomice și bibliografice. – Chișinău : BNRM, 2005. – P. 188-193. Literatura și arta. – 2005. – 12 mai. – P. 6.
10. Мадан, Ион. Саналатий Николай Карпович // Мадан, Ион. Книга, библиотечное дело, библиография Молдавии : библиогр. указ. / Ион Мадан. – Кишинев : Тимпул, 1984. – P. 86-87.
11. Саналатий, Н. Вклад научных библиотек в развитие науки и производства Молдавии / Н. Саналатий // Библиотечно-библиографическая информация. – 1968. – Nr 3 (69). – P. 34-52.
12. Саналатий, Н. Выступление на 9-м Совещании директоров библиотек Академии наук СССР и академий наук союзных республик / Н. Саналатий // Библиотечно-библиографическая информация. – 1967. – Nr 1 (63). – P. 41-42.
13. Саналатий, Н. Выступление на 10-м Совещании директоров библиотек Академии наук СССР и академий наук союзных республик / Н. Саналатий // Библиотечно-библиографическая информация. – 1969. – Nr 2 (72). – P. 86-88.
14. Саналатий, Н. Книжной палате Молдавской ССР – 25 лет / Н. Саналатий // Советская библиография. – 1982. – Nr 5. – P. 34-38.
15. Саналатий, Н. Центральная научная библиотека / Н. Саналатий // Академия наук Молдавской ССР. – Кишинев, 1974. – P. 309-312.

Harconița, Elena. Bibliotecari omagiați în 2024 – Nicolai Sanalati // Calendar Național 2024 / Biblioteca Națională a Republicii Moldova ; director general: Elena Pintilei ; coord.: Veronica Borș ; aut.: Elena Barbos-Balinschi, Maria S. Ciobanu, Elena Harconița, Ana Struță ; colegiul red.: acad. Andrei Eșanu (președinte), Iurie Colesnic (vicepreședinte), Iulian Filip [et al.] ; red.: Elena Varzari ; redactare bibliografică: Elena Barbos-Balinschi. – Chișinău, 2023 (Primex-Com). – ISSN 1857-1557. – P. 315-316. – Bibliogr. la sfârșitul art. – Ind. alf. al datelor memorabile documentate: p. 350-352. – Mod de acces: http://bnrm.md/files/publicatii/CN_2024.pdf